

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14C/186/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113235839
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5113235839.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Žiline, v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v právnej veci navrhovateľa: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Michalská 18, Bratislava, IČO 36 854 140, právne zastúpený: Malata, Pružinský, Hededúš & Partners s.r.o., so sídlom Prievozská 4/B, Bratislava, proti odporcovi: Ing. F. R., nar. X.X.XXXX, bytom H. 1, F., o zaplatenie X.XXX,XX eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi 3.123,41 eur, spolu s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.060,56 eur od 28.6.2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd návrh vo zvyšku zamieťa.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ si návrhom zo dňa 24.10.2013 uplatnil voči odporcovi nárok na zaplatenie 5.734,40 EUR spolu s úrokom vo výške 18,90 % ročne zo sumy 4.072,25 EUR od 24.10.2013 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 4.860,23 EUR od 24.10.2013 do zaplatenia a trovy konania.

Skutkovo návrh odôvodnil tým, že dňa 04.12.2006 vystavil navrhovateľ, na základe žiadosti odporcu, odporcovi oznámenie o poskytnutí úveru k ČSOB Kreditnej karte k žiadosti reg. č. 002312095R, ktorým došlo v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, ako aj zákona č. 510/2002 Z.z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, k uzatvoreniu Zmluvy o úvere k ČSOB Kreditnej karte č. 002312095R. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy boli tiež Obchodné podmienky pre ČSOB Kreditnú kartu, ako aj Podmienky pre vydanie a používanie ČSOB kreditnej karty.

Predmetom Zmluvy bol záväzok navrhovateľa poskytnúť za splnenia dohodnutých podmienok odporcovi peňažné prostriedky na čerpanie (úver) do výšky úverového limitu dohodnutého zmluvnými stranami na sumu 2.655,51 EUR. Odporca bol oprávnený úver čerpať počnúc dňom 04.12.2006.

Odporca sa zároveň zaviazal uhradiť navrhovateľovi dlžnú sumu, ktorá predstavuje zostatok čerpaného úveru, úroky a všetky príslušné poplatky (a ktorá sa zvyšuje o zostatok neuhradenej dlžnej sumy z predchádzajúceho obdobia) ku dňu uzávierky (čl. II Podmienok) najneskôr v deň splatnosti, t.j. 28. deň v mesiaci, v ľubovoľnej výške, najmenej však vo výške minimálnej splátky. Výška minimálnej splátky bola, v zmysle čl. VIII bod 3 Podmienok, dohodnutá vo výške 5% z dlžnej sumy, avšak minimálne vo výške 16,60 EUR. Navrhovateľ bol oprávnený inkasovať príslušnú splátku z bežného účtu odporcu a odporca bol povinný vytvárať ku dňu splatnosti dostatočné krytie peňažnými prostriedkami na svojom bežnom účte. Odporca nedodrжал platobnú disciplínu, na ktorú sa zaviazal, v dôsledku čoho navrhovateľ

v súlade s ustanoveniami bodu 9.1 Všeobecných obchodných podmienok, určil predčasnú splatnosť úveru poskytnutého na základe Zmluvy ku dňu 28.05.2011 a vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy. V zmysle bodu 4.1 Všeobecných obchodných podmienok sa zmluvné strany dohodli, že vyčerpaný a nesplatený úver alebo jeho časť sa úročí úrokovou sadzbou dohodnutou v Zmluve.

Podľa čl. VIII bod 10 Podmienok úroková sadzba je pohyblivá a je dohodnutá v Zmluve. Navrhovateľ má právo kedykoľvek meniť výšku úrokovej sadzby. Každú zmenu výšky úrokovej sadzby navrhovateľ oznámi odporcovi vo výpise, na výveske v pobočkách a na internetovej stránke navrhovateľa. Uvedený postup platí obdobne, v zmysle čl. VIII bod 19 Podmienok, pre určenie výšky sadzby úroku z omeškania.

V zmysle bodu 4.3 Všeobecných obchodných podmienok sa zmluvné strany dohodli, že sumy so splatením ktorých je odporca v omeškaní sa budú naďalej úročiť úrokovou sadzbou dohodnutou podľa bodu 4.1 Všeobecných obchodných podmienok, zvýšenou o sadzbu úroku z omeškania vo výške dohodnutej v Zmluve.

Výška úroku pri predmetnom type kreditnej karty predstavuje ku dňu 24.10.2013 (aktuálne zverejnená sadzba navrhovateľom) sadzbu 18,90% p.a. Výška úroku z omeškania je v súlade s § 517 OZ ku dňu 29.05.2011 (deň nasledujúci po dni splatnosti (zosplatnení) úveru, t.j. prvý deň omeškania) vo výške 9,25 % p.a. z dlžnej čiastky. Vzhľadom na uvedené má navrhovateľ nárok úročiť nesplatenú istinu úveru po termíne splatnosti úrokovou sadzbou vo výške 18,90 % p.a. (aktuálna zverejnená úroková sadzba navrhovateľa) popri úročení sadzbou úroku z omeškania vo výške 9,25 % p.a. a ďalšie záväzky súvisiace so Zmluvou (napr. kapitalizované úroky (okrem úrokov z omeškania), poplatky) úročiť sadzbou úroku z omeškania vo výške 9,25% p.a..

Vo veci súd rozhodol rozsudkom č.k. 14C/186/2014-87 zo dňa 13. novembra 2014, ktorý odôvodnil s poukazom na ust. § 708 - 711, § 497 Obchodného zákonníka, § 4 zák. č. 258/2001 Z.z. tým, že účastníci uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej odporkyňa ako dlžníkovi vzniklo právo čerpať úver až do výšky 80.000,- Sk, a to prostredníctvom kreditnej karty (platobnej karty k úverovému účtu). Hoci v zmluve nebola uvedená RPMN, nakoľko nebolo možné pevne určiť vzhľadom na kontokorentný spôsob čerpania úveru a splátky limitované len spodnou hranicou RPMN. Súd neexistenciu tohto údaju pri uvedení úrokovej sadzby úveru považoval za takú, aby mala za následok vznik prezumpcie bezodplatnosti, nakoľko uvedenie takejto podstatnej náležitosti bolo nemožné. Ďalej súd zistil, že navrhovateľ listom zo dňa 2.6.2011 odporkyňu označenom ako oznámenie o zosplatnení úveru na základe zmluvy o úvere č. 002312095R k ČSOB Kreditnej karte zo dňa 4.12.2006 bolo odporkyňu oznámené, že z dôvodu nevyrovnania dlhu sa stal dlh v plnom rozsahu splatný a bola vyzvaná na úhradu dlžnej čiastky k 13.6.2011 vo výške 3.056,76 eur. List bol adresátovi doručený dňa 27.6.2011. Súhrn nezaplatennej istiny splatným nárokom k 13.6.2011 predstavoval sumu 3.060,56 eur. Celková suma istiny s úrokmi do dňa odstúpenia predstavovala 3.060,56 eur, teda zostatok na úverovom účte. Nakoľko odstúpením od zmluvy bolo zo strany veriteľa realizované právo na okamžité zaplatenie celého dlhu odstúpením od zmluvy, realizáciou tohto práva vzniklo veriteľovi právo na okamžité zaplatenie istiny splatnej sumy úroku a úroku z omeškania, pričom zmluva s účinkami ex nunc zanikla. Súd v súvislosti s judikatúrou súdov v spotrebiteľských veciach konštatoval, že zánikom zmluvy a splatnosťou všetkých nárokov po odstúpení od zmluvy nieje dané právo veriteľa, aby naďalej požadoval aj úhradu zmluvných úrokov zo zostatku na účte, ale len úhradu úrokov z omeškania podľa § 369 Obchodného zákonníka. Súd preto zaviazal odporkyňu na zaplatenie 3.123,41 eur, teda nároku vo výške zostatku na úverovom účte ku dňu odstúpenia od zmluvy a splatných úrokov z omeškania vo výške 62,85 eur, spolu 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.060,56 eur od 28.6.2011 do zaplatenia a návrh vo zvyšku zamietol.

Na základe odvolania navrhovateľa krajský súd uznesením č.k. 5Co/71/2015 zrušil rozsudok v plnom rozsahu a vec mu vrátil na nové prejednanie.

Odporkyňa sa k návrhu vo veci samej nevyjadřila.

Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavila odporkyňa, ktorá mala doručenie predvolania vykázané náhradným spôsobom, neúčast' neospravedlnila. Nakoľko súd nezistil dôvody pre odročenie pojednávania, súd vec prejednal v neprítomnosti oboch účastníkov podľa § 101 ods. 2 O.s.p..

Podľa § 502 ods. 1 Obch. zák. od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 369 ods. 1 Obch. zák. účinného k 7.4.2010 ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, z ktorých zistil nasledovný skutkový stav.

Podľa pokynov odvolacieho súdu bolo povinnosťou prvostupňového súdu zreteľne uviesť, akým právnym režimom sa spravuje právny vzťah medzi účastníkmi.

Právny vzťah medzi poskytovateľom finančných prostriedkov ako veriteľom a spotrebiteľom ako dlžníkom podlieha osobitnej právnej úprave. Jednoznačne možno ustáliť, že v konaní bola uzavretá spotrebiteľská zmluva podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka, o poskytnutí kontokorentného úveru na formu platieb kreditnou kartou. Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné považovať za vzťah zo spotrebiteľských zmlúv aj v súlade s konštantnou judikatúrou ESD (Océano Grupo Editorial SA - C-240/98, Cofidis - C 473/00, Faccini Dori C-91/92, Von Colson and Kamann C - 14/83 a iné) a eurokomfortným výkladom smerníc Európskej únie č. 87/102/EHS do platnosti smernice č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere).

Zmluva o úvere je upravená v ust. § 497 až § 507 Obchodného zákonníka, rovnako ako zmluva o bežnom účte v ust. § 708 až 715 Obchodného zákonníka, patrí medzi tzv. absolútne obchody, teda je upravená výlučne v Obchodnom zákonníku a podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka sa spravuje ustanoveniami obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Úpravu ustanovenú Obchodným zákonníkom však v prípade spotrebiteľských zmlúv možno použiť len podporne a to len vtedy ak nie je možná úprava podľa ustanovení osobitného zákona č. 282/2001 Z.z. ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prihliadal aj na to, že v konaní sa jedná o vzťah spotrebiteľ - veriteľ, kde práva a povinnosti medzi účastníkmi konania, pokiaľ nie sú upravené výlučne v Obchodnom zákonníku, je potrebné posudzovať podľa príslušných ust. Občianskeho zákonníka.

V obdobnej veci vyjadril právny názor aj Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014 kde uviedol, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.

Prvostupňový súd preto nemal dôvod sa odchýliť od svojej vyššie uvedenej úvahy, kde na osobitné hmotnoprávne ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o úvere a o bežnom účte aplikoval na základ záväzkovoprávneho vzťahu, avšak ostatné práva a povinnosti medzi účastníkmi sa prioritne spravujú ustanoveniami zákona č. 282/2001 Z.z. ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Súd opätovne vykonaným dokazovaním zistil, že žiadosťou o vydanie kreditnej karty žiadala odporkyňa navrhovateľa o poskytnutie úveru, revolvingového úveru vo výške 80.000 Sk typ produktu kreditná karta, pre bežný účet ČSOB extra Pohoda v SKK pre typ karty Master card štandard, pričom žiadosť bola

spracovaná 14.11.2006. K žiadosti bola pripojená fotokópia dokladu totožnosti odporkyne, súhrn žiadosti o vydanie platobnej karty k účtu ČSOB kreditnej karty pre fyzickú osobu zo dňa 4.12.2006.

Súd zistil, že dňa 4.12.2006 bolo vyhotovené podanie - oznámenie o poskytnutí úveru k ČSOB Kreditnej karte k žiadosti reg.č. 002312095R, ktorým bolo zo strany navrhovateľa na oznámené odporkyni o poskytnutí úveru k ČSOB kreditnej karte k žiadosti 002312095R zo dňa 4.12.2006 vo výške 80.000,- Sk s čerpaním od 4.12.2006 a dňom splatnosti vždy k 28 dňu v mesiaci pri úrokovej sadzbe 16,80% p.a., debetnej úrokovej sadzbe 30% p.a. a úrokov z omeškania 15% p.a.. Úverový účet č. 4004425282/7500 bol otvorená 4.12.2006. V dovetku bolo uvedené, že týmto je uzatváraná zmluva.

Odporkyňa potvrdila prevzatie platobnej karty dňa 10.12.2008.

Súd zistil, že navrhovateľ zaslal na adresu odporkyne oznámenie o zosplatnení úveru na základe zmluvy o úvere č. 002312095R k ČSOB Kreditnej karte zo dňa 4.12.2006 z dôvodu nevyrovnania dlhu, pričom podľa pripojenej doručky list zo dňa 2.6.2011 bol doručený adresátovi 27.6.2011.

Súd oboznámil aj výpis z účtu č. 4004425282 ako aj pohyb transakcií a členenia splátok za obdobie od 5.12.2006 do 23.10.2013, ktorým bol evidovaný súčet istiny vo výške 4072,25 eur, súčet dlžných úrokov 787,98 eur, dlžných úrokov z omeškania 874,17 eur.

Súd v konaní oboznámil aj obchodné podmienky pre ČSOB Kreditnú kartu zo dňa 1.7.2005, podmienky pre vydanie a používanie ČSOB kreditnej karty zo dňa 1.8.2006, prehľad úrokových sadzieb platných od 1.10.2013, pričom pri úvere na základe kreditnej karty k ostatným ČSOB účtom a neklientov banky bola uvedená výška 18,9 % ročne.

Navrhovateľ vyčíslil pohľadávku ku dňu 23.10.2013, vo výške istiny 4072,25 eur, 787,98 eur dlžné úroky, úroky z omeškania vo výške 874,19 eur.

Pri zmluve o bežnom účte súd preskúmal vzájomné vzťahy vo vzťahu k existencii neprijateľných podmienok, ktoré by mali vplyv na rozhodnutie súdu o uplatnenom nároku avšak nezistil, že by uzavreté zmluvy obsahovali neprijateľné zmluvné podmienky vzťahujúce sa na uplatnené nároky. Neprijateľnosť zmluvných ustanovení nenamietal ani odporca.

Podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

Podľa § 709 ods. 1 Obchodného zákonníka banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby uskutočnené v prospech majiteľa účtu a z peňažných prostriedkov na bežnom účte podľa písomného príkazu majiteľa účtu alebo pri splnení podmienok určených v zmluve vyplatiť mu požadovanú sumu alebo uskutočniť v jeho mene platby ním určeným osobám. Banka je povinná prijímať platby na bežný účet, vykonávať platby z bežného účtu a vykonávať zúčtovanie uskutočnených platieb v súlade so zmluvou o bežnom účte a v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre poskytovanie platobných služieb.

Podľa § 710 Obchodného zákonníka ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

Podľa § 711 ods. 1 Obchodného zákonníka za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte.

Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

meno a adresu spotrebiteľa,

ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nieje uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená

ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej

percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť

zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. zmluva ďalej obsahuje

oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6,

sankcie za porušenie zmluvy,

podmienky, za ktorých možno použiť zmenku alebo šek,

spôsob zániku záväzku zo zmluvy,

práva spotrebiteľa podľa § 7.

Podľa § 4 ods. 4 zák. č. 258/2001 Z.z. pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z.z. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Súd zistil, že navrhovateľ a odporkyňa uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere na základe ktorej odporkyni ako dlžníkovi vzniklo právo čerpať úver až do výšky 80.000,- Sk a to prostredníctvom kreditnej karty (platobnej karty k úverovému účtu). Hoci v zmluve nebola uvedená RPMN, nakoľko nebolo možné pevne určiť vzhľadom na kontokorentný spôsob čerpania úveru a splátky limitované len spodnou hranicou RPMN, súd neexistenciu tohto údajá pri uvedení úrokovej sadzby úveru považoval za takú, aby mala za následok vznik prezumpcie bezodplatnosti podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z.z., nakoľko uvedenie takejto podstatnej náležitosti bolo nemožné.

Súd ďalej zistil, že navrhovateľ listom zo dňa 2.6.2011 odporkyni, označenom ako oznámenie o zosplatnení úveru na základe zmluvy o úvere č. 002312095R k ČSOB Kreditnej karte zo dňa 4.12.2006, bolo odporkyni oznámené, že z dôvodu nevyrovnania dlhu sa stal dlh v plnom rozsahu splatný a bola vyzvaná na úhradu dlžnej čiastky k 13.6.2011 vo výške 3.056,76 eur. List bol podľa pripojenej doručky list doručený adresátovi 27.6.2011.

Súd zistil, že súhrn nezaplatenej istiny s splatných nárokov k 13.6.2011 predstavoval sumu 3.060,56 eur. Podľa tvrdenia navrhovateľa, 13.6.2011 nastala splatnosť celého úveru.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Súd zistil, že celková suma istiny s úrokmi do dňa odstúpenia predstavovala 3.060,56 eur, teda zostatok na úverovom účte č. 4004425282/7500.

Nakoľko odstúpením od zmluvy bolo zo strany veriteľa realizované právo na okamžité zaplatenie celého dlhu odstúpením od zmluvy, realizáciou tohto práva vzniklo veriteľovi právo na okamžité zaplatenie istiny, splatnej sumy úroku a úroku z omeškania, pričom zmluva s účinkami ex nunc zanikla. Teda zostalo zachované právo veriteľa na úroky splatné do zosplatnenia úveru ako aj všetky nároky do zosplatnenia úveru. Súd v súvislosti s judikatúrou súdov v spotrebiteľských veciach konštatoval, že zánikom zmluvy a splatnosťou všetkých nárokov po odstúpení od zmluvy nie je dané právo veriteľa, aby naďalej požadoval aj úhradu zmluvných úrokov zo zostatku na účte, ale len úhradu úrokov z omeškania s poukazom na ust. § 369 Och. zák. na § 3 ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z.z., podľa ktorého ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Súd opätovne zdôrazňuje, že ak došlo k odstúpeniu od zmluvy a zániku právneho vzťahu so zachovaním nárokov ku dňu odstúpenia (zmluva nezanikla od počiatku ako podľa predpisov Občianskeho práva ex tunc), navrhovateľ nepreukázal žiadnu dohodu ani zákonný či zmluvný nárok, podľa ktorého by mu vzniklo právo voči odporcovi na úroky a poplatky a to aj po odstúpení od zmluvy. Nárok na zosplatnenie sa pritom nemohol odvíjať od iného nároku ako od ust. § 506 Obchodného zákonníka. Rovnako súd považuje výslovne za iracionálne, ak si navrhovateľ uplatňuje tzv. sankčné úroky (úroky majúce charakter zmluvnej pokuty) po odstúpení od zmluvy a zániku zmluvy, pretože takýto nárok môže vzniknúť len zo zmluvného vzťahu. Obdobne iracionálne je aj uplatňovanie si nárokov z prečerpania účtu nad dohodnutý rozsah (nepovolený debet) po tom, ako účet bol zrušený a celý úver sa stal splatný (po „zosplatnení“ jestvuje pohľadávka veriteľa, pričom účet zanikol, teda trvanie „prečerpania“ je nemožné). Zmluvný vzťah medzi navrhovateľom a odporcom zanikol odstúpením navrhovateľa ako veriteľa od zmluvy o úvere.

Súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014 podľa ktorého, splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať

a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

Súd preto ani po opätovnom vykonaní dokazovania nezistil dôvod zmeniť svoje rozhodnutia a zaviazal odporkyňu na zaplatenie 3.123,41 eur, teda nárokov vo výške zostatku na úverovom účte ku dňu odstúpenia od zmluvy a splatných úrokov z omeškania vo výške 62,85 eur spolu s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.060,56 eur od 28.6.2011 do zaplatenia a návrh vo zvyšku zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že vzhľadom na obdobný úspech v konaní nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).